Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ, Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. Ult. Quinam potissimùm Authores legi possint ab iis, qui in Theologiæ moralis studio magis se perficere desiderant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-48233

Visual Library

Deducitur 2. Si Pontifex aut Epiſcopus in Indulgentia-
rum conceſſione transgrediatur terminos à jure conceſſos,
ejusmodi conceſſionem invalidam quidem eſſe (uti colligi-
tur ex cap. indulgentiæ de pœn. & remiſſ. in 6.) ſed ſolummo-
do quoad exceſſum, uti P. Gobat l.c. ex communi docet.

Deducitur 3. Quando quis bona fide vendit alteri duos
equos, unum proprium & alterum alienum, valere contra-
ctum ſaltem quoad proprium equum, niſi indiviſibiliter ſint
venditi. Ita iterum communis.

Articulus Ultimus.

Quinam potiſſimùm Authores legi poſſint ab iis, qui in Theologiæ moralis Studio magis ſe perficere deſiderant.

Etſi ex his, quæ hactenus de generalibus principiis
Theologiæ moralis ſunt dicta, Theologus moralis ad
modicum reportaturus ſubſidium credatur, quia tamen juxta
commune proverbium dulcius (imò & utilius, abundantiuſ-
que) ex ipſo fonte petuntur aquæ, ideo ut ſuo tempore ad ipſos
etiam Fontes, id eſt, Authores fuſiùs de hac materia diſcur-
rentes recurrere ſciat, placet breviter coronidis loco bre-
vem Catalogum annectere eorum Authorum, qui noſtris ſal-
tem in partibus notiores exiſtunt, & Theologiam moralem
vel totam, vel quoad aliquas ſaltem partes peritiùs aut ad
ipſam praxin accommodatiùs tractâſſe videntur. Quod ta-
men antè, quàm præſtem, duo præmonitum velim Lectorem.
1. Non me comparationem ullam (quippe quam odioſam e-
ſſe non ignoro) inter Authores inſtiturum, & quis com-
alteri ſive ob ingenii ac prudentiæ acumen, ſive ob tractatæ
materiæ dexteritatem ac claritatem præferendus ſit, deciſu-
rum, ſed præciſè unam aut alteram rationem, ob quam utili-
ter legi poſſit, indicaturum. 2. Me, dum hos potiùs, quàm a-
lios nominavero, non propterea inſinuare velle, quòd non
alii quoque plures in aliis Regionibus aut Provinciis repe-
riantur, qui æquè utiliter ſcripſerint, aut legi queant, ſed
quòd hi in noſtris partibus ferè notiores ſint, & de conſuetu-
dinibus & praxibus Germaniæ noſtræ majorem notitiam ha-
buerint,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

[...]terint, aut in proponendis ſuis doctrinis & opinionibus ma[...]gis ſe ad captum & ingenium etiam indoctorum accommo[...]re conati ſint. Quales quidem ferè ſequentes eſſe viden[...]tur.

I. P. Paulus Layman, qui in Bibliotheca Societatis JESU vir profunctè doctus, & Juris Canonici peritiſſimus vocatur. Scripſit Theologiam moralem quinque libris comprehenſam, dignam, quæ ab omnibus Theologiæ moralis [...]atoribus legatur, ab practicam, & copioſam materiam, [c]larè, ſolidè, & ordinatè explicatam.

II. P. Ferdinandus de Caſtro Palao. qui & ipſe, teſte Bibliotheca Societatis, Theologiam moralem magnâ eruditionis famâ docuit, & poſtea tribus tomis comprehenſam ty[pis] dedit; vel ideo æſtimandus, quod non veterum modò, ſed [et]iam Recentiorum Authorum ſententias ſtudioſè collegerit, & prudenter ponderârit, unde M. F. Dominicus Fellez ſic [d]e eo loquitur: De aliorum placitis grave judicium: quod [a]ut proprium forti ratione tuetur.

III. P. Thomas Tamburinus binos ſcripſit tractatus [m]ultò majores in Decalogum, & de Sacramentis. Duos item minores, quorum alter expeditum modum celebrandi alter [ex]peditum Methodum confeſſionis explicat, qui omnes ob ſoliditatem & brevitatem, ac claritatem non parùm hactenus commendati ſunt ab iis, qui legerunt.

IV. P. Joannes Azor Inſtitutionum moralium tomos [...]s conſcripſit, in quibus præ cæteris eruditio cum ſoliditate doctrinæ conjuncta æſtimatur.

V. Martinus Bonacina tres quoque Thomos in Theologiam moralem conſcripſit, varietate Caſuum ex principiis generalibus deductorum præcipuè commendatos.

VI. B. Valerius Reginaldus, qui, teſte P. Philippo Alegambe in Bibl. Soc. viginti annis Theologiam moralem [c]um ſumma nominis celebritate docuit, ſcripſit praxin Fori [pœ]nitentialis duobus grandibus tomis comprehenſam, & [Con]feſſariis præcipuè (in quorum ſubſidium etiam libellum [...]um de Prudentia & cæteris in Confeſſario requiſitis com[po]ſuit) perutilem ob univerſalitatem materiæ ad hoc officium requiſitæ.

VII. P. Thomas Sanchez, quem, teſte Alegambe

paſſim Præſules,& viri Principes conſulebant tanquam abſo-lutiſſimum Theologum,& Juris utriuſque peritiſſimum; ſe[d] & ſcriptores paſſim vocabant Scriptorem graviſſimum, er[u]-ditiſſimum,illuſtriſſimum,moralium ScriptorumPrincipe[m] ſcripſit inprimis tomos tres de Matrimonio, de quibus Cl[e]-mens VIII. pronuntiavit, nullum unquam Scriptorem ext[i]-tiſſe,qui dubias de Matrimonio Controverſias uberius & a[c]-curatius enucleâſſet. Item alios tomos duos, quibus va[rias] alias doctrinas morales pari judicio,perſpicuitate,ſolidita[te] & ſubtilitate tractavit.

VIII. P. Georgius Gobat, qui duos tomos ſcripſi[t, u]-num Experientiarum Theologicarum, in quo ſeptinge[n]-caſus proponit,& mira felicitate, ſoliditate & amœnitate [de]-cidit, alterum Exegeticum quinque tractatus peculiares co[m]-plectentem; qui proinde libri ſed prior præcipuè u[t]-materiam de omnibus Sacramentis complectens, & qu[i] plurimos caſus in quotidiana praxi occurrentes, & ab a[liis] non facilè indicatos continens,& ad praxim peraccommod[a]-tè proponens meritò digniſſimi videntur, qui ad manus ſe[m]-per habeantur à Curatoribus animarum, & iis etiam, qu[i] Theologiæ Studio proficere cupiunt.

IX. Antoninus Diana Clericus Regularis Reſolu[tio]-num moralium tomos undecim conſcripſit mirè ob eru[di]-tionem & doctrinam ab Authoribus commendatos, uti el[o]-gia decimo & undecimo tomo præfixa teſtantur; quia ta-men ob multitudinem Tomorum nec facile, nec volupe e[ſt] cuique tot libros emere ac pervolvere, ſaltem compendi[um] illorum(quod Auſonius Noctinos,ſeu,ut propriè eum voc[at] Diana ipſe p.10 tr.16.re 70.aſſerit,AuſoniusCottonius co[m]-poſuit,& in Epiſtola præfixa ſolum ut ſuum approbat Dia[na]) comparâſſe,& ſtudioſè evolviſſe proderit.

X. P. Hermannus Buſenbaum Medullam Caſu[um] Conſcientiæ conſcripſit,ob brevitatem ſimul,& ſoliditate[m] perſpicuitatémque tantopere commendatam, ut plurimi a[n]-tè, quàm typis vulgaretur, privatim eam propriis manib[us] deſcripſerint; unde velut aptiſſimum totius Theologiæ mo-ralis compendium, & non veterum duntaxat, ſed etiam no-vorum Authorum opinionibus eruditè illuſtratum compe[n]-
dio

dum meritò omnibus Theologiæ Moralis Studioſis, nec non & ipſis animarum Curatoribus ſummopere commendatur.

XI. Eligius Baſſæus Ordinis Capuccinorum flores ... tius Theologiæ Practicæ collegit, à ſingulari diligentia, claritate ac brevitate multùm à viris doctis commendatos.

XII. Franciſcus Bardus Soc. JESU diſceptationes morales ſcripſit de conſcientia in communi, recta, erronea, probabili, dubia, & ſcrupuloſa; opus, ut in titulo libri dicitur, ſummo ſtudio elaboratum, omnibus Confeſſariis, Pœnitentibus, Studioſis, tum utriusque Juris Profeſſoribus & Judicibus ad decidendos caſus inuſitatos utiliſſimum & neceſſarium.

XIII. Card. Jo. de Lugo reſponſa moralia ſcripſit, vel ideo magni æſtimanda, quod ad praxin non parùm ſerviant, cùm in illis perinde ut in aliis ſuis libris appareat in ſeligendis melioribus ſententiis præſtans judicium; in explicandis iisdem eximia claritas, & cum perſpicuitate, quod rarum eſt, congrua brevitas.

XIV. Vincentius Filliutius Soc. JESU moralium quæſtionum de Chriſtianis officiis, & Caſibus Conſcientiæ ad formam Curſus, qui prælegi ſolet in Collegio Societatis Romano, duos tomos conſcripſit, Confeſſariis ob practicum modum tractandi non parùm utiles.

XV. Henricus Henriquez S. I. tres tomos Theologiæ Moralis conſcripſit, vel ideo æſtimandos, quod Henricus vir fuerit in Theologicis diſciplinis perfectè eruditus, quas & cum magna doctrinæ opinione publicè profeſſus eſt, ut Bibliotheca Societatis teſtatur.

XVI. Ludovicus de Molina S. I. tractatum de jure & juſtitia ſcripſit, dignum ſuo Parente partum; erat autem tantæ in Theologia authoritatis & æſtimationis in tribunalibus, & apud Juriſtas, ut ſine ullo adminiculo & copia aliorum Authorum cenſeatur afferre lumen veritati, deciſionem finalis, terminum litigiis, uti Bibliotheca Soc. refert.

XVII. Baſilius Pontius Auguſtinianus lumen fulgentiſſimum Salmanticenſis Academiæ, & vir eminentiſſimi

ingenii, ut Diana eum vocat, tomum de Matrimonio ſcripſit ab omnibus viris doctis Meritò ſummopere prædicandum.

XVIII. Laurentius de Portel Ordinis Minorum de obſervantia dubia regularia conſcripſit, quæ, teſte Diana in Catalogo, ſunt mira claritate & eruditione referta, & non ſolùm ab Ordinario, ſed etiam officio Inquiſitionis approbata.

XIX. Joannes Sancius ſelectas diſputationes ſcripſit, opus, ut ait Diana in Catal. ſcript. immortalitate digniſſimum, in quo Author ingenii acumen, & doctrinam luculenter demonſtrat.

APPEN-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN